

ІНСТИТУЦІОНАЛЬНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ РОЗВИТКУ БУХГАЛТЕРСЬКОГО ОБЛІКУ ОПЛАТИ ПРАЦІ В ДЕРЖАВНОМУ СЕКТОРІ УКРАЇНИ

Ключові слова: бухгалтерський облік оплати праці, інституціональне забезпечення, інститути, інституції, інституційна ієрархія.

Перебуваючи в умовах трансформації вітчизняної економіки відповідно до вимог світового простору, соціалізації й орієнтації на забезпечення добробуту населення, вітчизняний бухгалтерський облік оплати праці державного сектору як функціональної основи інформатизації в країні має вирішальне значення. Так, основним видом доходів для працівників бюджетних установ є виплати з оплати праці, які мають безпосередній вплив на рівень їх добробуту і ставлення до самої роботи. Рівень виплат і їх різновид мають вагомое соціальне значення і виступають основним стимулом професійного розвитку працівників. У зв'язку з цим, в умовах сьогодення вирішальним для розвитку державного сектору є створення конкретного інституціонального забезпечення реформації в напрямку бухгалтерського обліку оплати праці.

Тема дослідження знайшла своє відображення у працях таких вчених, як М. В. Дубініна [1], М. О. Ковальчук [2], Н. С. Морознюк [3], В. Д. Олійник [4]. У публікаціях науковців закладено теоретичну основу для дослідження проблемного питання. Однак тема на сьогодні є проблемною і потребує подальшого вивчення.

Виплати працівникам за їх виконану роботу в державному секторі можна вважати інструментом соціального захисту й компенсації, що надаються державою через суб'єктів господарювання за сферою бюджету в обмін на послуги працівників [3]. Інституціональним забезпеченням бухгалтерського обліку при цьому є комплекс реорганізованих шляхом удосконалення або новостворених інституцій, мета яких здійснити організаційне забезпечення діяльності цих інституцій і процесу євроінтеграції загалом [1].

Для вітчизняного бухгалтерського обліку оплати праці в державному секторі характерним є поодинокість вимог реформації. Так, останні зміни характеризується заміною єдиної тарифної системи оплати праці в бюджетній сфері звичайною тарифною й іншою системою, що сформована за оцінками складності виконуваних робіт і кваліфікацією працівників. Проте провести реформування цього формального інституту без взаємозв'язку з іншими, особливо з тими з них, що посідають вище місце в інституційній ієрархії (рис.), є нераціональним. У зв'язку з цим реформи зі створення інституційного забезпечення бухгалтерського обліку оплати праці не можуть бути поодинокими, вони потребують комплексного системного характеру.

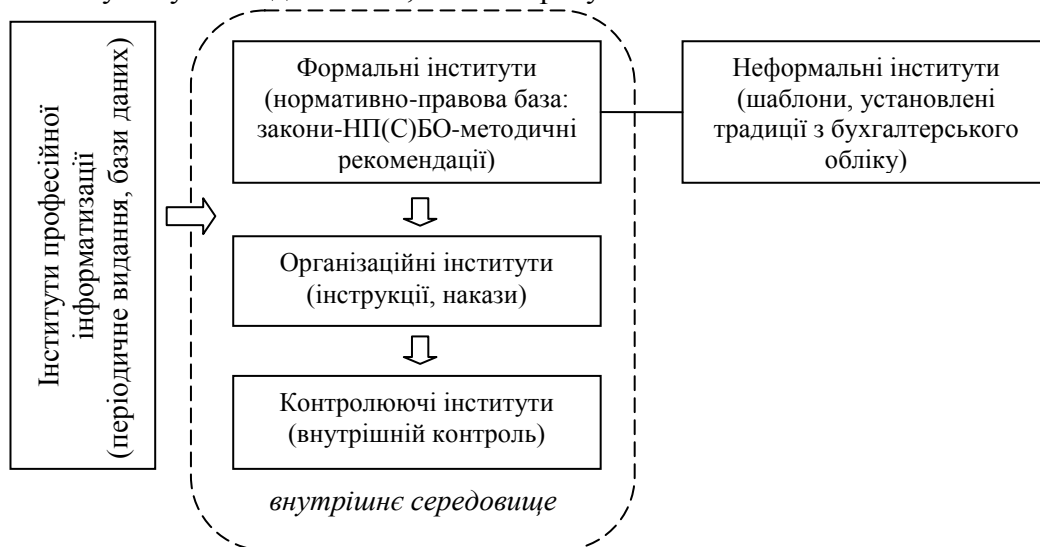

Рис. Інституційна ієрархія розвитку бухгалтерського обліку оплати праці в державному секторі

Джерело: розроблено автором за матеріалами [1].

Розвиток бухгалтерського обліку оплати праці в державному секторі визначено взаємодією всіх ланок інституційного забезпечення в конкретній послідовності. З метою досягнення поставленої мети важливо здійснити поступовий і цілеспрямований перехід на зміну всіх без винятку складових інституціонального забезпечення. При цьому необхідно звернути увагу насамперед на верхню ланку в ієрархії (формальних і неформальних інститутів). Крім того, контролюючому інституту доцільно надати функції регулювання. Новий інститут контролю передбачає об'єднання більшої сукупності суб'єктів методологічного впливу на бухгалтерський облік, визначає конкретну систему оцінок ризиків виконання його вимог суб'єктами господарювання, що дає змогу регулятору зосередити свої обмежені методологічні ресурси на власних суттєвих вимогах до частини звітності. При цьому спостерігатиметься зміцнення контрольних функцій регуляторних інститутів, що надаватиме достатньо повноважень для використання оперативних і дієвих заходів щодо дотримання нормативів бухгалтерського обліку.

Таким чином, у процесі дослідження з'ясовано, що бухгалтерський облік оплати праці в державному секторі України потребує реформування. Однак це явище повинно відбуватися комплексно за всією сукупністю ієрархії ланок інституціонального забезпечення, що дозволить окреслити сукупність параметрів, етапів і змісту державного та професійного регулювання у сфері бухгалтерського обліку. Крім того, необхідно звернути увагу на вимушені зміни в регуляторних інститутах, які шляхом використання актуальних принципів самоорганізації сприяють розширенню суб'єктів методологічного впливу – регуляторів галузевого і професійного призначення. Перші представлені галузевими міністерствами і відомствами, діяльність яких має безпосередній вплив на розвиток вітчизняної економіки. Другі належать до професійних бухгалтерських організацій, які в регуляторному й контролюючому сегментах відповідають за встановлення і виконання їх членами етичних і професійних вимог.

Список використаних джерел: 1. Дубініна М. В. Інституціональне забезпечення відображення в обліку витрат підприємства на оплату праці. *Ефективна економіка*. 2017. № 23. С. 50–54. 2. Ковальчук М. О., Лагдан А. В., Копчикова І. В. Особливості обліку розрахунків з оплати праці в бюджетних установах. *Сучасні наукові дослідження і розробки*. 2016. № 2. С. 40–43. 3. Морознюк Н. С. Актуальні питання заробітної плати в бюджетній сфері. *Фінанси, звіт, банки*. 2014. № 1 (20). С. 203–209. 4. Олійник В. Д. Оплата праці в державному секторі: термінологічний аспект. *Проблеми і перспективи економіки і управління*. 2016. № 3 (7). С. 56–65.

УДК 336.711.65

С. С. Гожуловський, студент

Науковий керівник: **В. А. Тарашенко**, канд. екон. наук, доцент кафедри аудиту та економічного аналізу

Університет державної фіскальної служби України, м. Ірпінь, Україна

МЕХАНІЗМИ ПРОТИДІЇ ВІДМИВАННЮ КОШТІВ, НАБУТИХ ЗЛОЧИННИМ ШЛЯХОМ

Ключові слова: відмивання доходів, легалізація «брудних» коштів, злочин, експортно-імпорتنі операції, відшкодування податкового кредиту з ПДВ.

У сучасних умовах посткризової економіки, яка супроводжується довготривалою рецесією, одним із ключових напрямів, які б стали фундаментом для економічного зростання, є протидія відмиванню доходів, отриманих злочинним шляхом. Як зауважує з цього приводу В. Л. Ортинський: «Проблеми протидії з відмиванню доходів, здобутих злочинним шляхом в нашій державі є надзвичайно актуальними, оскільки значна частина вітчизняного капіталу втікає з країни за кордон. З часом ці капітали повертаються на Україну вже у формі іноземних інвестицій із відповідними «пільговими» умовами» [2, с. 534].

Окреслена проблема на сьогодні вже усвідомлена, вирішення питання протидії відмиванню доходів, отриманих злочинним шляхом, постало стратегічним завданням, а тому є надзвичайно актуальним в наш час. Проте схеми відмивання грошей змінюються з розвитком фінансової, монетарної, економічної та інформаційної політики, а отже, потребують постійного вдосконалення методів протидії їм.